

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 юни 2023 г.
(OR. en)

11157/23

ECOFIN 681
UEM 215
SOC 506
EMPL 357
COMPET 701
ENV 780
EDUC 293
RECH 325
ENER 416
JAI 928
GENDER 157
ANTIDISCRIM 151
JEUN 195
SAN 432

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	9851/1/23 REV 1
№ док. Ком.:	COM(2023) 625 final
Относно:	ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Словакия за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2023 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, обсъден от Съвета и Европейския съвет, въз основа на предложението на Комисията COM(2023) 625 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Словакия за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2023 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета³, с който бе създаден Механизмът за възстановяване и устойчивост („Механизмът“), влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма се предоставя финансова подкрепа на държавите членки за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. В съответствие с приоритетите на европейския семестър Механизмът допринася за икономическото и приобщаващото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и стимулиращи растежа реформи и инвестиции, по-специално реформи и инвестиции за насърчаване на екологичния и цифровия преход и за укрепване на устойчивостта на икономиките на държавите членки. Механизмът също така спомага за укрепването на публичните финанси и стимулира растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план, подобрява териториалното сближаване в рамките на Съюза и подкрепя непрекъснатото прилагане на Европейския стълб на социалните права. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма беше актуализирано на 30 юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.

³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (2) На 22 ноември 2022 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г., с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2023 г. На 23 март 2023 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г., които са съсредоточени около четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост. На 22 ноември 2022 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие и доклада за механизма за предупреждение за 2023 г., в който посочи Словакия като една от държавите членки, които може да бъдат засегнати или за които може да съществува риск да бъдат засегнати от дисбаланси, и за които ще е необходим задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и становище относно проекта на бюджетен план за 2023 г. на Словакия. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2023 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната⁴ („Препоръка от 2023 г. относно еврозоната“) на 16 май 2023 г. и съвместния доклад за заетостта на 13 март 2023 г.
- (3) Въпреки че икономиките на Съюза показват забележителна устойчивост, геополитическият контекст продължава да оказва отрицателно въздействие. Като застава твърдо зад Украйна, Съюзът насочва своята програма за икономическа и социална политика към намаляване на отрицателното въздействие от енергийните сътресения върху уязвимите домакинства и предприятия в краткосрочен план и към запазване на усилията за осъществяване на екологичния и цифровия преход, подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, запазване на макроикономическата стабилност и повишаване на устойчивостта в средносрочен план. Той също така поставя особен акцент върху повишаването на конкурентоспособността и производителността на Съюза.

⁴ Препоръка на Съвета от 16 май 2023 г. относно икономическата политика на еврозоната (ОВ С 180, 23.5.2023 г., стр. 1).

- (4) На 1 февруари 2023 г. Комисията публикува съобщение, озаглавено „Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ („промишлен план на Зеления пакт“). Целта на промишления план на Зеления пакт е засилване на конкурентоспособността на промишлеността на Съюза с нулеви нетни емисии и подпомагане на бързия преход към неутралност по отношение на климата. Планът допълва текущите усилия в рамките на Европейския зелен пакт и REPowerEU. Той има за цел и да се осигури по-благоприятна среда за увеличаване на производствения капацитет на Съюза за технологиите и продуктите с нулеви нетни емисии, необходими за постигане на амбициозните цели на Съюза в областта на климата, и да се гарантира достъп до съответните суровини от критично значение, включително чрез диверсифициране на източниците, правилно използване на геоложките ресурси в държавите членки и максимално увеличаване на рециклирането на суровини. Промисленият план на Зеления пакт се основава на четири стълба: предвидима и опростена регулаторна среда, по-бърз достъп до финансиране, повишаване на уменията и отворена търговия за устойчиви вериги на доставки. На 16 март 2023 г. Комисията публикува ново съобщение, озаглавено „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“, структурирано около девет взаимно подсилващи се движещи сили с цел да се работи за стимулираща растежа регулаторна рамка. В него се определят приоритети на политиката, насочени към активно осигуряване на структурни подобрения, добре насочени инвестиции и регулаторни мерки за дългосрочната конкурентоспособност на Съюза и неговите държави членки. Препоръките по-долу спомагат за изпълнението на тези приоритети.
- (5) През 2023 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива в съответствие с прилагането на Механизма. Пълното изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост продължава да е от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните години. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г., 2020 г. и 2022 г. продължават да бъдат еднакво актуални за плановете за възстановяване и устойчивост, преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241.

- (6) Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета⁵ („Регламентът REPowerEU“), приет на 27 февруари 2023 г., има за цел бързото премахване на зависимостта на Съюза от вноса на руски изкопаеми горива. Това ще допринесе за енергийната сигурност и диверсификацията на енергийните доставки на Съюза, като същевременно ще увеличи използването на възобновяеми енергийни източници, капацитета за съхранение на енергия и енергийната ефективност. Регламентът REPowerEU дава възможност на държавите членки да добавят нова глава за REPowerEU към своите национални планове за възстановяване и устойчивост, за да финансират ключови реформи и инвестиции, които ще спомогнат за постигането на целите на REPowerEU. Тези реформи и инвестиции също така ще спомогнат за повишаване на конкурентоспособността на промишлеността на Съюза с нулеви нетни емисии, както е посочено в промишления план на Зеления пакт, и за изпълнение на свързаните с енергетиката специфични за всяка държава препоръки, отправени към държавите членки през 2022 г. и когато е приложимо, през 2023 г. С Регламента REPowerEU се въвежда нова категория безвъзмездна финансова подкрепа, която се предоставя на държавите членки за финансиране на нови свързани с енергетиката реформи и инвестиции в рамките на техните планове за възстановяване и устойчивост.

⁵ Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

- (7) На 8 март 2023 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят насоки за фискалната политика за 2024 г. („съобщението от 8 март 2023 г.“). То има за цел да подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките. Комисията припомни, че общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж ще бъде дезактивирана в края на 2023 г. Тя призова за фискални политики през периода 2023—2024 г., които осигуряват средносрочна устойчивост на обслужването на дълга и повишават потенциалния растеж по устойчив начин, и прикани държавите членки да определят в своите програми за стабилност и конвергенция за 2023 г. начина, по който фискалните им планове ще осигурят спазването на референтната стойност по Договора от 3 % от брутният вътрешен продукт (БВП), както и реалистичното и непрекъснато намаляване на дълга или запазването на благоразумно равнище на дълга в средносрочен план. Комисията прикани държавите членки също така постепенно да премахнат националните фискални мерки, въведени за защита на домакинствата и предприятията от енергийния ценови шок, като се започне с тези с най-слаба насоченост. Тя посочи, че ако мерките за подкрепа трябва да бъдат удължени поради подновен натиск върху цените на енергията, държавите членки следва да насочат по-добре тези мерки към уязвимите домакинства и предприятия. Комисията заяви, че фискалните препоръки ще бъдат количествено определени и диференцирани. Освен това, както се предлага в съобщението на Комисията от 9 ноември 2022 г. относно насоките за реформа на рамката за икономическо управление на ЕС, фискалните препоръки ще бъдат формулирани въз основа на нетните първични разходи. Комисията препоръча всички държави членки да продължат да защитават инвестициите, финансирани на национално равнище, и да гарантират ефективното използване на средствата по линия на Механизма и други фондове на Съюза, по-специално с оглед на екологичния и цифровия преход и целите по отношение на устойчивостта. Комисията посочи, че ще предложи на Съвета да открие основани на дефицита процедури при прекомерен дефицит през пролетта на 2024 г. въз основа на данните за резултатите за 2023 г. в съответствие с действащите правни разпоредби.

- (8) На 26 април 2023 г. Комисията представи законодателни предложения за извършване на цялостна реформа на правилата на Съюза за икономическо управление. Основната цел на предложенията е да се засили устойчивостта на обслужването на публичния дълг и да се насърчи устойчивият и приобщаващ растеж във всички държави членки чрез реформи и инвестиции. Предложенията на Комисията са насочени към подобряване на националната ангажираност, опростяване на рамката и преминаване към по-голям средносрочен фокус в съчетание с ефективно и по-последователно правоприлагане. Съгласно заключенията на Съвета относно насоките за реформа на рамката за икономическо управление на ЕС, приети на 14 март 2023 г., целта е законодателната работа да приключи през 2023 г.

(9) На 29 април 2021 г. Словакия представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент. На 13 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за изпълнение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Словакия⁶. Отпускането на траншовете зависи от приемането на решение на Комисията в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, в което се посочва, че Словакия е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено. На 26 април 2023 г. Словакия представи на Комисията изменен национален план за възстановяване и устойчивост, включително глава за REPowerEU, в съответствие с член 21в от Регламент (ЕС) 2021/241. В изменения план за възстановяване и устойчивост се взема предвид също така актуализираното максимално финансово участие в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и е включено обосновано искане до Комисията за изменение на Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. в съответствие с член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241, тъй като Словакия счита, че планът за възстановяване и устойчивост частично вече не може да бъде постигнат поради обективни обстоятелства.

⁶ ST 10156/2021 INIT; ST 10156/2021 ADD 1; ST 10156/2021 COR 1.

- (10) В съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на 27 април 2023 г. Словакия представи националната си програма за реформи за 2023 г. и своята програма за стабилност за 2023 г. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2023 г. отразява също шестмесечното докладване на Словакия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.
- (11) На 24 май 2023 г. Комисията публикува доклада за Словакия за 2023 г. В него беше оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета в периода 2019—2022 г., и беше направен преглед на изпълнението от страна на Словакия на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства. В него бяха оценени също напредъкът на Словакия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на Обединените нации за устойчиво развитие.

(12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Словакия и публикува резултатите от него на 24 май 2023 г. Тя стигна до заключението, че в Словакия не са налице макроикономически дисбаланси. По-специално уязвимостта, свързана с конкурентоспособността, жилищното настаняване, задлъжнялостта на домакинствата и външния баланс, се увеличава, но като цяло изглежда овладяна в близко бъдеще и се очаква да намалее с нормализирането на икономическите условия. Икономиката беше силно засегната от шока в цените на енергията, като инфлацията нарасна бързо. Основната инфлация и ръстът на разходите за труд за единица продукция са доста над средните за еврозоната. Въпреки че се очаква те да се нормализират, съществува риск отслабването на натиска върху разходната конкурентоспособност да отнеме време и силното вътрешно търсене да продължи да влияе върху външните сметки. Текущата сметка се влоши значително през 2022 г. поради по-високите цени на вноса на енергия, както и поради значителния спад в нетния износ на неенергийни стоки. Очаква се дефицитът по текущата сметка да се подобри леко, но да остане голям през 2023 г. и 2024 г. въпреки спада на цените на енергията. Въпреки това външните рискове за устойчивостта се оценяват като ограничени в краткосрочен план. Очаква се бюджетният дефицит да бъде значителен през тази и следващата година и да бъде коригиран от 2024 г. нататък. Цените на жилищата изглеждат леко надценени след няколко години на значителен растеж. Това беше съпроводено от голямо търсене на заеми, което понастоящем намалява, и от силно нарастване на задлъжнялостта на домакинствата, като тези фактори като цяло представляват известен риск за финансовата стабилност. Банковият сектор обаче остава добре капитализиран, високо печеливш и отчита ниски необслужвани кредити. Необходими са непрекъснати усилия за преодоляване на икономическата уязвимост на Словакия. По-специално, прекомерното търсене следва да бъде овладяно, за да се подпомогне коригирането на дефицита по текущата сметка и основния инфлационен диференциал спрямо останалата част от еврозоната. Това може да бъде постигнато чрез осигуряване на адекватна фискална консолидация и мерки за справяне със задлъжнялостта на домакинствата, като същевременно се запази достъпността на жилищата чрез данъчно облагане на недвижимото имущество и мерки в подкрепа на предлагането на жилища.

- (13) В съответствие с данни, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Словакия е намалял от 5,4 % от БВП през 2021 г. до 2,0 % през 2022 г., а консолидираният държавен дълг е намалял от 61,0 % от БВП в края на 2021 г. до 57,8 % в края на 2022 г. На 24 май 2023 г. Комисията публикува доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от Договора. В този доклад се разглежда състоянието на бюджета на Словакия, тъй като нейният дефицит по консолидирания държавен бюджет се планира да надхвърли 3 % от БВП през 2023 г. В доклада се стига до заключението, че критерият за дефицита не е изпълнен. В съответствие със съобщението си от 8 март 2023 г. през пролетта на 2023 г. Комисията не предложи откриване на нови процедури при прекомерен дефицит. Впоследствие Комисията заяви, че ще предложи на Съвета да открие основани на дефицита процедури при прекомерен дефицит през пролетта на 2024 г. въз основа на данните за резултатите за 2023 г. Словакия следва да вземе това предвид при изпълнението на бюджета си за 2023 г. и при изготвянето на своя проект на бюджетен план за 2024 г.

- (14) Салдото по консолидирания държавен бюджет беше повлияно от мерките на фискалната политика, предприети с цел смекчаване на икономическите и социалните последици от увеличението на цените на енергията. През 2022 г. такива мерки на фискалната политика, водещи до увеличаване на разходите, включваха обезщетения за домакинствата, изложени в най-голяма степен на висока инфлация, еднократно увеличение на детските надбавки, еднократно плащане на „14-а пенсия“, еднократна премия, изплащана на всички служители в публичния сектор, и ограничаване на цените на електроенергията и природния газ за нерегулираните дружества. Разходите за тези мерки бяха частично компенсирани от нови данъци върху неочакваните печалби на производителите и доставчиците на енергия, а именно солидарната вноска, предоставена в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета⁷. Комисията оценява нетните бюджетни разходи за тези мерки на 0,2 % от БВП през 2022 г. Салдото по консолидирания държавен бюджет беше повлияно и от бюджетните разходи за предоставянето на временна закрила на разселените лица от Украйна, които се оценяват на 0,1% от БВП през 2022 г. В същото време прогнозните разходи за временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19, намаляха до 0,8% от БВП през 2022 г. спрямо 3,2% през 2021 г.
- (15) На 18 юни 2021 г. Съветът препоръча през 2022 г. Словакия⁸ да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително от импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище.

⁷ Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ L 261I, 7.10.2022 г., стр. 1).

⁸ Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Словакия (ОВ С 304, 29.7.2021 г., стр. 121).

(16) Според оценките на Комисията фискалната позиция⁹ през 2022 г. е била рестриктивна — с равнище от 1,3 % от БВП, което е подходящо в условията на висока инфлация. В съответствие с препоръката на Съвета Словакия продължи да подпомага възстановяването с инвестиции, които ще бъдат финансирани от Механизма. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма и с други фондове на Съюза, възлизаха на 1,2 % от БВП през 2022 г. (1,3 % от БВП през 2021 г.). Намалението на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма и с други фондове на ЕС през 2022 г., се дължи на слабото усвояване на структурните фондове на Съюза и отлагането на реализираните разходи от безвъзмездните средства по Механизма. Инвестициите, финансирани на национално равнище, осигуриха експанзионистичен принос от 0,2 процентни пункта към фискалната позиция¹⁰. Следователно Словакия е запазила инвестициите, финансирани на национално равнище, в съответствие с препоръката на Съвета. Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) доведе до рестриктивен принос в размер на 1,3 процентни пункта към фискалната позиция. Следователно Словакия е държала в достатъчна степен под контрол нарастването на текущите разходи, финансирани на национално равнище.

⁹ Фискалната позиция се измерва с промяната в първичните разходи (без дискреционните мерки по отношение на приходите), като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19, но се включват разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) по Механизма и с други фондове на Съюза — спрямо средносрочния потенциален растеж. За повече подробности вж. каре 1 във фискалните статистически таблици.

¹⁰ Другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, са осигурили рестриктивен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

- (17) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност за 2023 г. е в съответствие с прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. за 2023 г. и след това. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 1,3 % през 2023 г. и с 1,8 % през 2024 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда по-висок растеж на реалния БВП от 1,7 % през 2023 г. и 2,1 % през 2024 г., главно поради по-бързото от очакваното възстановяване на износа, тъй като се очаква затрудненията във веригата на доставки да изчезнат и икономическите перспективи за основните дестинации за износ на Словакия да се подобрят.
- (18) В своята програма за стабилност за 2023 г. правителството очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет да се увеличи до 6,3 % от БВП през 2023 г. Увеличението през 2023 г. отразява главно мерките, приети за смекчаване на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията, както и други мерки, като увеличаването на данъчния бонус и детските надбавки и въвеждането на родителски бонус. Според програмата за стабилност за 2023 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне от 57,8 % в края на 2022 г. до 58,7 % в края на 2023 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда бюджетен дефицит от 6,1 % от БВП за 2023 г. Това съответства на дефицита, предвиден в програмата за стабилност за 2023 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда подобно съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 58,3 % в края на 2023 г.

(19) Салдото по консолидирания държавен бюджет през 2023 г. се очаква да продължи да се влияе от фискалните мерки, предприети с цел смекчаване на икономическите и социалните последици от увеличението на цените на енергията. Те се състоят от мерки, които бяха продължени от 2022 г., по-конкретно таван на цените на електроенергията и природния газ за нерегулирани дружества, както и нови мерки, като например таван на цените за доставка на електроенергия, газ и отопление за домакинствата и за регулираните (малки) дружества. Разходите за тези мерки се компенсират частично от данъците върху неочакваните печалби на доставчиците на енергия, а именно солидарната вноска, свързана с Регламент (ЕС) 2022/1854, специалния налог за строителното дружество за управление на водите и тавана на приходите за производителите на електроенергия с прекомерни печалби. Като се вземат предвид тези приходи, нетните бюджетни разходи за мерките за подкрепа в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. възлизат на 2,0 % от БВП през 2023 г.¹¹ Мерките през 2023 г. не изглеждат насочени към най-уязвимите домакинства или предприятия и не запазват изцяло ценовия сигнал за намаляване на търсенето на енергия и повишаване на енергийната ефективност. В резултат на това няма целенасочени мерки за подкрепа, които да бъдат взети предвид при оценката на спазването на Препоръка на Съвета от 12 юли 2022 г.¹² (в сравнение с 0,2 % от БВП през 2022 г.). Бюджетните разходи за временна закрила на разселените лица от Украйна се очаква да намалее с 0,1 процентни пункта от БВП в сравнение с 2022 г. И накрая, салдото по консолидирания държавен бюджет за 2023 г. се очаква да се повлияе положително от постепенното премахване на временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19, които са оценени на 0,8 % от БВП.

¹¹ Тази стойност представлява равнището на годишните бюджетни разходи за тези мерки, включително текущите приходи и разходи, както и мерките за капиталови разходи.

¹² Препоръка на Съвета от 12 юли 2022 г. относно националната програма за реформи на Словакия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2022 г. (ОВ С 334, 1.9.2022 г., стр. 205).

(20) В препоръката си от 12 юли 2022 г. Съветът препоръча Словакия да предприеме действия, за да гарантира, че през 2023 г. растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи е в съответствие с като цяло неутрална позиция на политиката¹³, като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите на покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. В същото време Словакия следва да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. На Словакия се препоръча също да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като се вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма и други фондове на Съюза.

¹³ Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. средносрочният (среден за 10 години) потенциален растеж на производството на Словакия, който се използва за измерване на фискалната позиция, се оценява на 12,0 % в номинално изражение.

(21) През 2023 г. в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда фискалната позиция да бъде експанзионистична (-6,2 % от БВП), в контекста на висока инфлация. Това се предхожда от рестриктивна фискална позиция през 2022 г. (1,3 % от БВП). Увеличението на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да осигури експанзионистичен принос от 4,4 % от БВП към фискалната позиция. Това включва намалените разходи за целевите мерки за подкрепа на домакинствата и предприятията, които са най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията, с 0,2 % от БВП. Това включва и по-ниски разходи за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (с 0,1 % от БВП). Следователно експанзионистичният принос на финансираните на национално равнище нетни първични текущи разходи не се дължи на целенасочената подкрепа за домакинствата и предприятията, които са най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията, и за хората, бягащи от Украйна. Експанзионистичният растеж на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите) се дължи на нецеленасочени енергийни мерки, постоянно увеличение на заплатите за здравните специалисти и намаляване на ставките на данъка върху добавената стойност (ДДС) в сектора на храните и свободното време. В обобщение, прогнозираният растеж на финансираните на национално равнище първични текущи разходи не е в съответствие с препоръката на Съвета от 12 юли 2022 г. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма и с други фондове на Съюза, се очаква да възлязат на 2,8 % от БВП през 2023 г., докато финансираните на национално равнище инвестиции се очаква да осигурят експанзионистичен принос към фискалната позиция от 0,1 процентни пункта¹⁴. Словакия планира да финансира допълнителни инвестиции чрез Механизма и други фондове на Съюза и предвижда да запази финансираните на национално равнище инвестиции¹⁵. Тя планира да финансира публични инвестиции за екологичния и цифровия преход и за енергийна сигурност, като например Националната стратегия за научни изследвания, развойна дейност и иновации, с цел увеличаване на гъвкавостта и съкращаване на времето за закупуване на услуги и включване на по-широк кръг от доставчици, включително малки и средни предприятия.

¹⁴ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат експанзионистичен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

¹⁵ Разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма и с други фондове на Съюза, възлизаха на 0,0% от БВП през 2023 г., докато финансираните на национално равнище инвестиции осигуриха експанзионистичен принос към фискалната позиция от 1,3 процентни пункта. Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат експанзионистичен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

- (22) Според програмата за стабилност за 2023 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет да намалее до 4,7 % от БВП през 2024 г. Спадът през 2024 г. отразява главно постепенното премахване на мерките за смекчаване на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията. Според програмата за стабилност за 2023 г. се очаква съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да нарасне до 59,3 % в края на 2024 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда бюджетен дефицит от 4,8 % от БВП през 2024 г. Това съответства на дефицита, предвиден в програмата за стабилност за 2023 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда подобно съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 58,7 % в края на 2024 г.
- (23) В програмата за стабилност за 2023 г. се предвижда постепенно премахване на всички мерки за енергийна подкрепа през 2024 г. Комисията приема също така, че мерките за енергийна подкрепа ще бъдат премахнати изцяло през 2024 г. Това се базира на допускането, че няма да има нови увеличения на цените на енергията.

(24) В Регламент (ЕО) № 1466/97 се призовава за годишно подобрене на структурното бюджетно салдо в посока постигане на средносрочната бюджетна цел с 0,5 % от БВП като референтна стойност¹⁶. Като се вземат предвид съображенията за фискална устойчивост и необходимостта от намаляване на дефицита до стойност под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП, според Комисията би било целесъобразно подобрене на структурното салдо от поне 0,7 % от БВП за 2024 г. За да се гарантира такова подобрене, и в съответствие с методиката на Комисията, нарастването на финансираните на национално равнище нетни първични разходи¹⁷ през 2024 г. следва да не надвишава 5,7 %, както е отразено в настоящата препоръка. Това ще допринесе и за намаляване на същинската инфлация, която е доста над средната за еврозоната, и която би могла да доведе до загуба на конкурентоспособност, ако продължи, и за укрепване на външната позиция. В същото време оставащите мерки за енергийна подкрепа (които понастоящем Комисията оценява на 2 % от БВП през 2023 г.) следва постепенно да бъдат премахнати, ако развитието на енергийния пазар позволява това и като се започне от най-слабо насочените мерки, а свързаните с това икономии следва да бъдат използвани за намаляване на бюджетния дефицит. Съгласно оценките на Комисията това ще доведе до растеж на нетните първични разходи под препоръчания максимален темп на растеж за 2024 г. Освен това според прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. ръстът на финансираните на национално равнище нетни първични текущи разходи през 2023 г. не е в съответствие с препоръката на Съвета от 12 юли 2022 г. Ако това се потвърди, ще бъде целесъобразно растежът на нетните първични разходи през 2024 г. да бъде по-малък.

¹⁶ Член 5 от Регламент (ЕО) № 1466/97 също така изисква корекция от над 0,5 % от БВП за държавите членки с държавен дълг, надвишаващ 60 % от БВП, или с по-ясно изразени рискове за устойчивостта на обслужването на дълга.

¹⁷ Нетните първични разходи се определят като разходите, финансирани на национално равнище, след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключат разходите за лихви и разходите за циклична безработица.

- (25) Ако се допусне, че политиките остават непроменени, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда нетните първични разходи, финансирани на национално равнище, да нараснат с 2,5 % през 2024 г., което е под препоръчания темп на растеж. Предвидената в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. корекция е по-малка от икономииите от пълното премахване на мерките за енергийна подкрепа, което се дължи на постоянните мерки по отношение на разходите, като например по-високата компенсация на държавните служители, семейния пакет, включващ данъчен бонус и увеличени детски надбавки, както и въвеждането на родителски бонус в рамките на пенсионната реформа.
- (26) Според програмата за стабилност за 2023 г. се очаква публичните инвестиции да намалют от 5,1% от БВП през 2023 г. до 4,0% от БВП през 2024 г. Това отразява намаляването на инвестициите, финансирани от Съюза, а именно чрез структурните фондове. Програмата за стабилност за 2023 г. се позовава на реформи и инвестиции, които се очаква да допринесат за фискалната устойчивост и устойчивия и приобщаващ растеж. Те включват наскоро одобрена реформа за въвеждане на тавани на разходите и пенсионна реформа, които също са част от плана за възстановяване и устойчивост.
- (27) В програмата за стабилност за 2023 г. се очертава средносрочен фискален план до 2026 г. Според програмата за стабилност за 2023 г. правителството си поставя за цел дефицитът да достигне 3,2 % от БВП през 2025 г. и 2,2 % през 2026 г. Следователно се очаква бюджетният дефицит да спадне под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП през 2026 г.

(28) Данъчната система на Словакия показва потенциал за реформиране с цел повишаване на икономическата ефективност, насърчаване на екологичната и фискалната устойчивост и подобряване на справедливостта. Данъчната тежест върху труда е особено висока за лицата с ниски доходи в сравнение с други държави членки. За сметка на това не се използва пълният потенциал на екологичното и имущественото данъчно облагане. Промяната на данъчния микс може да подпомогне растежа и също така да спомогне за насърчаване на екологичния преход и екологичната устойчивост. Въпреки високата енергийна интензивност на икономиката, приходите от екологични данъци през 2021 г. възлизат на 2,5 %, което е близо до средната стойност за Съюза. Екологичните такси, свързани с управлението на отпадъците и замърсяването на въздуха, не насърчават достатъчно ефективното използване на ресурсите и не намаляват разходите за околната среда и обществото. Екологичните данъци и такси не се индексират и това намалява екологичните приходи с течение на времето. Пътните данъци и таксите за регистрация на превозни средства не отразяват в достатъчна степен интензивитета на емисиите. Като цяло делът на данъчното облагане на транспорта от общите данъчни приходи е само 0,58 % спрямо средната стойност за Съюза от 1 %. Що се отнася до данъчното облагане на недвижимото имущество, приходите от постоянни данъци върху недвижимата собственост бяха относително ниски през 2021 г. (0,5 % от БВП в сравнение с 1,2 % средно за Съюза). Понастоящем Словакия не разполага с достатъчно данни, които да позволят актуализиране и индексирание на данъчната основа на данъка върху недвижимото имущество в съответствие с пазарните стойности, въпреки че това би могло отчасти да намали продължаващото силно търсене на жилища и свързания с това силен ръст на цените на жилищата. Освен това по-нататъшните усилия за опростяване на данъците и подобряване на данъчната дисциплина могат да увеличат публичните приходи и по този начин да подпомогнат фискалната устойчивост и да подобрят справедливостта. През 2020 г. разликата, свързана със спазването на данъчното законодателство за ДДС в Словакия, продължи низходящата си тенденция. Тя намаля от 15 % през 2019 г. на 13,9 % от общите очаквани приходи от ДДС през 2020 г., но все още остава над средната за Съюза (9,1 %). По-нататъшните подобрения в данъчната администрация, включително по отношение на електронното фактуриране, предварително попълнените данъчни декларации и по-голямата цифровизация, биха могли да спомогнат за допълнително намаляване на изтичането на приходи в данъчната система.

- (29) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които трябва да бъдат изпълнени до 2026 г. Към момента изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Словакия е в напреднал стадий, въпреки че страната е изправена пред някои предизвикателства в бъдеще. Словакия представи две искания за плащане, съответстващи на 30 ключови етапа и цели в плана, което доведе до плащане в размер на общо 1,11 милиарда евро. Словакия е сред държавите членки с най-бърз напредък в изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, но потенциалните пречки поради затруднения с административния капацитет, заедно с необходимостта да започне работа по допълнителни мерки по главата за REPowerEU, представена от Словакия като част от изменението на плана на страната на 26 април 2023 г., призовават за по-силен акцент върху изпълнението. Включването на новата глава за REPowerEU в плана за възстановяване и устойчивост ще позволи да бъдат финансирани допълнителни реформи и инвестиции в подкрепа на стратегическите цели на Словакия в областта на енергетиката и екологичния преход. Системното и ефективно участие на местните и регионалните власти, социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на този план, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната програма на политиката.
- (30) През 2022 г. Комисията одобри всички програмни документи на Словакия в областта на политиката на сближаване. Бързото изпълнение на програмите по линия на политиката на сближаване при взаимно допълване и полезно взаимодействие с плана за възстановяване и устойчивост, включително главата за REPowerEU, е от ключово значение за постигане на екологичния и цифровия преход, повишаване на икономическата и социалната устойчивост и осигуряване на балансирано териториално развитие в Словакия.

- (31) Освен икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване, Словакия е изправена пред редица допълнителни предизвикателства, свързани с енергетиката и екологичния преход.
- (32) Напредъкът на Словакия в намаляването на нетните емисии на парникови газове до голяма степен е в застои през последните години. Страната продължава да бъде структурно енергоемка икономика с висока зависимост от вноса на изкопаеми горива. Първичната енергийна интензивност на Словакия е била с около 80 % над средната за Съюза през 2020 г., докато крайното ѝ енергопотребление се е увеличило с 13,5 % между 2015 г. и 2021 г. Словакия постигна известен напредък по отношение на диверсификацията на вноса на енергия през 2022 г., но мерките за икономия на газ не са въведени в достатъчна степен. Потреблението на природен газ в Словакия е намаляло с 1 %¹⁸ през периода между август 2022 г. и март 2023 г. в сравнение със средното потребление на газ за същия период през предходните пет години — това е доста под целта за намаляване от 15 %, определена в Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета¹⁹. Словакия се насърчава да увеличи усилията си за временно намаляване на търсенето на газ до 31 март 2024 г. съгласно Регламент (ЕС) 2023/706 на Съвета²⁰. Делът на вноса на природен газ от Русия е намалял от 85 % до приблизително 50 % от лятото на 2022 г. насам. Въпреки че реформите, включени в плана за възстановяване и устойчивост, доведоха до значително увеличаване на наличния капацитет за свързване на възобновяемите енергийни източници към мрежата в Словакия, само малка част от свободния капацитет е използвана за свързване на нови инсталации за енергия от възобновяеми източници. По-бързото въвеждане на възобновяеми енергийни източници ще способства за постигане на целите по отношение на климата и за намаляване на зависимостта на Словакия от вноса на изкопаеми горива (включително от Русия), което ще намали риска от енергийна бедност на фона на нестабилните цени на енергията. Общата инсталирана мощност на слънчевата и вятърната енергия е около 7 % от общата инсталирана мощност през 2022 г., което е второто най-ниско равнище в Съюза.

¹⁸ Данните за Словакия понастоящем са в процес на валидиране от Евростат.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета от 5 август 2022 г. относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ (ОВ L 206, 8.8.2022 г., стр. 1).

²⁰ Регламент (ЕС) 2023/706 на Съвета от 30 март 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2022/1369 във връзка с продължаване на периода на намаляване на търсенето във връзка с мерките за намаляване на търсенето на газ, и за засилване на докладването и наблюдението на тяхното прилагане (ОВ L 93, 31.3.2023 г., стр. 1).

(33) Словакия проведе реформи в областта на структурата на пазара и подкрепата за възобновяемите енергийни източници през 2022 г. като част от своя план за възстановяване и устойчивост, но предприемането на допълнителни мерки ще позволи по-бързо разгръщане на възобновяемите енергийни източници, по-специално за вятърната, слънчевата, геотермалната енергия, биометана и водорода. Тези мерки включват опростяване на процедурите за издаване на разрешения и административните процедури, включително чрез създаване на административни зони „обслужване на едно гише“ и „предпочитани“ зони за възобновяеми енергийни източници. Словакия ще има полза от повишаването на ефективността на процедурите за достъп до мрежата за възобновяеми енергийни източници, по-специално чрез реформиране на системата за запазване на капацитет, намаляване на административната тежест за свързването към мрежата и преразглеждане на таксите за присъединяване към мрежата в съответствие с референтните показатели и най-добрите практики на Съюза. За да се справи с нарастващия обем на непостоянните възобновяеми енергийни източници, Словакия има голям потенциал за модернизиране на своите електроенергийни мрежи (както по отношение на преноса, така и по отношение на разпределението), изграждане на нови съоръжения за съхранение на електроенергия и постигане на напредък със създаването на регулаторна рамка за водород от възобновяеми източници. По-нататъшният напредък в развитието на секторите на геотермалната енергия и биометана ще осигури заместители на природния газ, широко използван като енергиен източник в районните отоплителни системи, където внедряването на възобновяеми източници на топлинна енергия остава недостатъчно развито.

(34) Въпреки че Словакия напредва по отношение на енергийната ефективност на жилищните сгради в резултат на амбициозните инвестиции по Механизма и Кохезионния фонд, са необходими повече усилия, особено по отношение на основното саниране на обществени и частни нежилищни сгради, заедно с мерки за саниране, насочени към енергийната бедност и уязвимите домакинства. Словакия ще има полза от преодоляването на няколко пречки, за да се ускори санирането на сгради и да се привлекат повече частни инвестиции, а именно чрез: i) адаптиране на схемите за саниране; ii) предоставяне на техническа помощ; iii) разработване на подхода за „обслужване на едно гише“; iv) събиране на съответните енергийни данни за обществените сгради, за да се спомогне за приоритизирането на инвестициите; и v) подобряване на координацията между различните публични органи и програми за финансиране. Необходими са допълнителни усилия за структурно справяне с енергийната бедност, по-специално чрез специални схеми за саниране на жилища и техническа и административна помощ, която отразява нуждите на уязвимите домакинства, заедно с реформи и инвестиции в социални жилища. За постигането на съответствие с целите „Подготвени за цел 55“ в Словакия, ще е необходима по-голяма амбиция за намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на целите в областта на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност.

- (35) Недостигът на работна ръка и умения в сектори и професии, които са от ключово значение за екологичния преход, включително производството, внедряването и поддръжката на технологии с нулеви нетни емисии, създава пречки пред прехода към икономика с нулеви нетни емисии. Висококачествените системи за образование и обучение, които отговарят на променящите се нужди на пазара на труда, и целенасочените мерки за повишаване на квалификацията и за преквалификация са от ключово значение за намаляване на недостига на умения и насърчаване на приобщаването и пренасочването на работната сила. За да се отключи неоползотвореното предлагане на работна ръка, тези мерки трябва да бъдат достъпни, по-специално за физическите лица и в секторите и регионите, които са най-силно засегнати от екологичния преход. Словакия има един от най-високите дялове на заетост в автомобилостроенето и стоманодобивната промишленост в Съюза — сектори, които са силно засегнати от екологичния преход. В същото време през 2022 г. беше докладвано за недостиг на работна ръка в 24 професии, които изискват „зелени“ умения, включително изолационни работници, водопроводчици и монтажници на тръби, както и строителни и свързани с тях електротехници. Това изисква ефективни политически лостове за ускоряване на екологичния преход в широк кръг от сектори, като същевременно се гарантира справедливост.
- (36) В светлината на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за стабилност за 2023 г., като становището му²¹ е изразено в препоръка 1.

²¹ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(37) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз, Съветът препоръча на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за i) запазване на устойчивостта на обслужването на дълга и въздържане от широка подкрепа за съвкупното търсене през 2023 г., по-добро насочване на фискалните мерки, предприети за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията, и обмисляне на подходящи начини за прекратяване на подкрепата при намаляване на натиска върху цените на енергията; ii) поддържане на високо равнище на публичните инвестиции и насърчаване на частните инвестиции в подкрепа на екологичния и цифровия преход; iii) подкрепа за промените в заплащането, които смекчават загубата на покупателна способност, като същевременно се ограничават вторичните ефекти върху инфлацията, допълнително подобряване на активните политики по заетостта и преодоляване на недостига на умения; iv) подобряване на бизнес средата и гарантиране, че енергийната подкрепа за дружествата е икономически ефективна и временна, насочена към жизнеспособни предприятия и запазва стимулите за екологичния преход; и v) запазване на макрофинансовата стабилност и наблюдение на рисковете, като същевременно продължава работата по завършването на банковия съюз. За Словакия препоръки 1, 2 и 3 допринасят за изпълнението на първата, втората, третата и петата препоръка, изложени в Препоръката от 2023 г. относно еврозоната,

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия да предприеме през 2023 г. и 2024 г. следните действия:

1. Възможно най-скоро през 2023 г. и 2024 г. да прекрати постепенно действащите извънредни мерки за енергийна подкрепа, като използва свързаните с това икономии за намаляване на бюджетния дефицит. Ако нови увеличения на цените на енергията наложат предприемането на нови или продължаващи мерки за подкрепа – да гарантира, че тези мерки за подкрепа са насочени към закрила на уязвимите домакинства и предприятия, че са фискално достъпни и че запазват стимулите за икономии на енергия.

Да осигури разумна фискална политика, по-специално като ограничи номиналното увеличение на финансираните на национално равнище нетни първични разходи през 2024 г. до не повече от 5,7 %²².

Да запази финансираните на национално равнище публични инвестиции и да гарантира, че безвъзмездните средства по Механизма и другите фондове на Съюза се усвояват ефективно, по-специално с цел насърчаване на екологичния и цифровия преход.

За периода след 2024 г. — да продължи да следва средносрочна фискална стратегия за постепенна и устойчива консолидация, съчетана с инвестиции и реформи, водещи до по-висок устойчив растеж, с цел постигане на разумна средносрочна фискална позиция.

Да направи данъчния микс по-ефективен и по-стимулиращ за приобщаващия и устойчив растеж, включително чрез използване на потенциала на екологичното и имущественото данъчно облагане. Да продължи да укрепва спазването на данъчното законодателство, включително чрез по-нататъшно цифровизиране на данъчната администрация.

Да намали рисковете, свързани със задлъжнялостта на домакинствата, чрез подпомагане на предлагането на жилища и разширяването на пазара за отдаване под наем.

²² Което се очаква да съответства на годишно подобрене на структурното бюджетно салдо от поне 0,7 % от БВП за 2024 г., както е посочено в съображение 24.

2. Да поддържа темпа на стабилното изпълнение на националния си план за възстановяване и устойчивост и в контекста на неотдавна представеното допълнение, включително главата за REPowerEU, бързо да започне изпълнението на свързаните с него мерки. Да пристъпи към бързо изпълнение на програмите по линия на политиката на сближаване при тясно взаимно допълване и полезно взаимодействие с плана за възстановяване и устойчивост.
3. Да намали зависимостта на икономиката от изкопаеми горива, по-специално от природен газ в промишлеността и отоплението, и да диверсифицира вноса на изкопаеми горива. Да ускори внедряването на възобновяеми енергийни източници, по-специално за вятърна, слънчева, геотермална енергия и възобновяеми газове, при спазване на съответните критерии за устойчивост. Да опрости процедурите за издаване на разрешения и административните процедури за внедряване на възобновяеми енергийни източници, включително чрез създаване на зони „обслужване на едно гише“ и „предпочитани“ зони. Да модернизира електроенергийната мрежа и да направи процедурите за свързване на възобновяемите енергийни източници към мрежата по-ефективни и по-малко обременяващи. Да ускори и стимулира основното саниране на обществени и частни сгради, да се справи с енергийната бедност чрез саниране на жилища за домакинствата с ниски доходи и да увеличи усилията на политиката, насочени към предоставянето и придобиването на уменията и компетентностите, необходими за екологичния преход.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател